ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τρίτο τμήμα)
της 7ης Οκτωβρίου 1987 *

Στην υπόθεση 401/85,

Francesco Schina, υπάλληλος της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, κάτοικος Strassen, Λουξεμβούργο, εκπροσωπούμενος από τον Jean-Noël Louis, δικηγόρο Βρυξελλών, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Nicolas Decker, δικηγόρο Λουξεμβούργου, 16, avenue Marie-Thérèse, Λουξεμβούργο,

ενάγων,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από τον Δημήτριο Γκουλούση, νομικό σύμβουλο, και τη Marie Wolfcarius, μέλος της νομικής της υπηρεσίας, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Γεώργιο Κρεμλή, μέλος της νομικής της υπηρεσίας, κτίριο Jean Monnet, Kirchberg,

εναγομένη,

που έχει ως αντικείμενο την καταβολή τόκων επί των ποσών που κρατήθηκαν λόγω συντηρητικής κατάσχεσης από το μισθό του Schina,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο τμήμα)

συγκείμενο από τους J. C. Moitinho de Almeida, πρόεδρο τμήματος, U. Everling και Y. Galmot, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: J. L. da Cruz Vilaça
γραμματέας: H. A. Rühl, κύριος υπάλληλος διοικήσεως

έχοντας υπόψη την έκθεση για την επ' ακροατηρίου συζήτηση όπως συμπληρώθηκε κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 10ης Δεκεμβρίου 1986,

αφού άκουσε το γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 18ης Μαρτίου 1987,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη γραμματεία του Δικαστηρίου στις 5 Δεκεμβρίου 1985, ο Francesco Schina, υπάλληλος της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, άσκησε αγωγή ζητώντας την ακύρωση της από 22 Μαρτίου 1985 απόφασης με την οποία η Επιτροπή αρνήθηκε να του καταβάλει τόκους επί των ποσών που κρατήθηκαν από το μισθό του λόγω κατάσχεσης σε χέρια τρίτου.

2 Η κατάσχεση αυτή επεβλήθη από το ειρηνοδικείο του Λουξεμβούργου με Διάταξη της 12ης Αυγούστου 1982 κατόπιν αιτήσεως ενός πιστωτή του Schina. Αφού η Επιτροπή τον ενημέρωσε με επιστολή της 18ης Αυγούστου 1982, ο Schina προσέβαλε την κατάσχεση ενώπιον των δικαστηρίων του Λουξεμβούργου χωρίς επιτυχία. Στη συνέχεια, με επιστολή της 6ης Οκτωβρίου 1983 υπέβαλε ένσταση στην Επιτροπή, και με δικόγραφο της 9ης Ιουλίου 1984, προσφυγή ενώπιον του Δικαστηρίου. Ο ενάγων παραιτήθηκε από την προσφυγή εκείνη που αποτέλεσε την υπόθεση 180/84 αναγνωρίζοντας το βάσιμο των ισχυρισμών της Επιτροπής, που προέβαλε ένσταση απαραδέκτου λόγω παρελεύσεως των δικονομικών προθεσμιών.

3 Μεταξύ Σεπτεμβρίου 1982 και Απριλίου 1983, η Επιτροπή κράτησε συνολικά 450 000 φράγκα Λουξεμβούργου (LFR) από τις μηνιαίες αποδοχές του ενάγοντος. Όταν ο ενάγων πληροφορήθηκε ότι η επ' ακροατηρίου συζήτηση στην κύρια υπόθεση δεν θα γινόταν πριν από το Νοέμβριο 1984, με υπόμνημα της 23ης Νοεμβρίου 1983 ζήτησε από την Επιτροπή « να λάβει μέτρα προκειμένου να ανταποδοθεί αμέσως η ζημία που υπέστη. Συγκεκριμένα, να καταθέσει τα χρήματα προσωρινώς για ένα έτος, ενδεχομένως σε τραπεζικό λογαριασμό που θα ανοίξει η ίδια η Επιτροπή ». Της ζήτησε επίσης « να εξετάσει κάθε παρόμοια δυνατότητα ». Όταν ο δικηγόρος του πιστωτή ενημερώθηκε από την Επιτροπή για το αίτημα αυτό, έδωσε τη συγκατάθεσή του με επιστολή της 14ης Δεκεμβρίου 1983, υπό τον όρο ότι θα δεσμευθούν και οι τόκοι και ότι η κατάθεση θα γίνεται κάθε φορά για ένα μήνα. Με επιστολή της 28ης Φεβρουαρίου 1985, ο δικηγόρος του πιστωτή πληροφόρησε την Επιτροπή ότι ο Schina εξεπλήρωσε τις υποχρεώσεις του από τη δικαστική απόφαση που είχε εκδοθεί εν τω μεταξύ

στην κύρια υπόθεση και προέβη σε άρση της κατασχέσεως του σχετικού ποσού το οποίο στη συνέχεια καταβλήθηκε στον ενδιαφερόμενο. Η Επιτροπή αρνήθηκε όμως, με σημείωμα της 22ας Μαρτίου 1985, να καταβάλει στον ενάγοντα τόκους όπως της είχε ζητήσει. Ο Schina υπέβαλε διοικητική ένσταση και στη συνέχεια άσκησε την υπό κρίση αγωγή.

4 Ο ενάγων υποστηρίζει, πρώτον, ότι ο μισθός των υπαλλήλων δεν υπόκειται σε κατάσχεση και ότι η Επιτροπή όφειλε επομένως να αποκαταστήσει τη ζημία που προέκυψε από την παράνομη κράτηση επί του μισθού του. Δεύτερον, υποστηρίζει ότι η Επιτροπή όφειλε να φροντίσει για το τοκοφόρο των δεσμευμένων ποσών είτε λόγω του καθήκοντος μέριμνας που έχει είτε λόγω των εντολών που της έδωσαν από κοινού και ο καθού η κατάσχεση, δηλαδή ο οφειλέτης, και ο επισπεύδων, δηλαδή ο πιστωτής, άρα υπέχει υποχρέωση αποζημιώσεως για τις συνέπειες της παραβάσεως του καθήκοντός της. Τέλος, υπάρχει αδικαιολόγητος πλουτισμός στο πρόσωπο της Επιτροπής διότι, ως τρίτος στα χέρια του οποίου έγινε η κατάσχεση, χρησιμοποίησε τα κρατηθέντα ποσά προκειμένου να αποκομίσει όφελος η ίδια.

5 Στην έκθεση για την επ' ακροατηρίου συζήτηση αναπτύσσονται διεξοδικώς τα πραγματικά περιστατικά, η διαδικασία και οι ισχυρισμοί και τα επιχειρήματα των διαδίκων. Τα στοιχεία αυτά του φακέλου δεν επαναλαμβάνονται πιο κάτω παρά μόνο καθόσον απαιτείται για να σχηματίσει κρίση το Δικαστήριο.

Επί του παραδεκτού

6 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι οι δύο πρώτοι ισχυρισμοί της αγωγής είναι απαράδεκτοι ως εκπρόθεσμοι.

7 Σχετικά με τον ισχυρισμό ότι ο μισθός των υπαλλήλων δεν υπόκειται σε κατάσχεση, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι στην πραγματικότητα στρέφεται κατά του εγγράφου της 18ης Αυγούστου 1982, με το οποίο κοινοποιήθηκε η κατάσχεση στον ενάγοντα, καθώς και κατά των κρατήσεων από το μισθό του που έγιναν μεταξύ Σεπτεμβρίου 1982 και Απριλίου 1983, πράξεις που ο ενάγων δεν προσέβαλε εγκαίρως.

8 Πρέπει να σημειωθεί, πρώτον, ότι όταν ο ενάγων υποστηρίζει ότι ο μισθός του δεν υπόκειται σε κατάσχεση, στην ουσία ισχυρίζεται ότι η απόφαση της Επιτροπής να κρατήσει ορισμένα τμήματα από τους μισθούς του εις εκτέλεση της κατάσχεσης ήταν παράνομη. Ο ισχυρισμός όμως αυτός δεν μπορεί να προβληθεί ως παρεμπίπτων με την υπό κρίση αγωγή.

9 Πράγματι, με την αγωγή, η οποία στρέφεται κατά της από 22 Μαρτίου 1985 απόφασης με την οποία η Επιτροπή αρνήθηκε την καταβολή τόκων επί του κατασχεθέντος τμήματος του μισθού του ενάγοντος, ο τελευταίος ζητεί, με τον πρώτο ισχυρισμό, την αποκατάσταση της χρηματικής ζημίας που ισχυρίζεται ότι υπέστη από την κράτηση μέρους του μισθού του. Όπως προκύπτει όμως από τη νομολογία του Δικαστηρίου, η διαφορά μεταξύ υπαλλήλου και του οργάνου στο οποίο ανήκει ή ανήκε, στο πλαίσιο της οποίας ζητείται η αποκατάσταση ζημίας, εμπίπτει, εφόσον πηγάζει από τη σχέση εργασίας που συνδέει τον ενδιαφερόμενο με το όργανο, στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 179 της Συνθήκης και των άρθρων 90 και 91 του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως και όχι στα άρθρα 178 και 215 της Συνθήκης (αποφάσεις της 17ης Φεβρουαρίου 1977, Reinarz, 48/76, Rec. 1977, σ. 291, και της 19ης Νοεμβρίου 1981, Fournier, 106/80, Συλλογή 1981, σ. 2759). Ο υπάλληλος ο οποίος δεν προσέβαλε εμπροθέσμως μια απόφαση της αρμόδιας για τους διορισμούς αρχής που τον αφορά δεν μπορεί να επικαλεστεί τη φερόμενη έλλειψη νομιμότητας αυτής της απόφασης στο πλαίσιο αγωγής αποζημιώσεως.

10 Από τη δικογραφία προκύπτει ότι ο ενάγων, όπως μαρτυρεί η παραίτησή του στην υπόθεση 180/84, δεν προσέβαλε εντός των προθεσμιών των άρθρων 90 και 91 του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως των υπαλλήλων την απόφαση της Επιτροπής να κρατήσει τμήμα του μισθού του εις εκτέλεση της κατάσχεσης. Κατά συνέπεια δεν μπορεί να παρακάμψει την απόσβεση του σχετικού δικαιώματος και να προβάλει τον εν λόγω ισχυρισμό στο πλαίσιο της υπό κρίση αγωγής. Άρα ο πρώτος ισχυρισμός πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτος.

11 Σχετικά με το δεύτερο ισχυρισμό, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι στην πραγματικότητα στρέφεται κατά της σιωπηρής απόφασης με την οποία απορρίφθηκε η από 23 Νοεμβρίου 1983 αίτηση του ενάγοντος να τοποθετηθούν σε προθεσμιακή κατάθεση τα κρατηθέντα ποσά, και επομένως οι προθεσμίες των άρθρων 90 και 91 του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως παραβιάστηκαν και εδώ.

12 Πρέπει να σημειωθεί σχετικώς, υπό το φως της προαναφερθείσας νομολογίας του Δικαστηρίου, ότι η ζημία που επικαλείται ο ενάγων με το δεύτερο ισχυρισμό πηγάζει από την άρνηση της Επιτροπής, ως εργοδότη και τρίτου στα χέρια του οποίου έγινε η κατάσχεση, να φροντίσει για το τοκοφόρο των ποσών που κρατήθηκαν από τους μισθούς του. Ο ενάγων υποστηρίζει ουσιαστικά ότι η Επιτροπή, κατά παράβαση του καθήκοντος μέριμνας που έχει ως εργοδότης και αντίθετα με τις εντολές που της έδωσαν από κοινού και ο καθού η κατάσχεση και ο επισπεύδων, παρέλειψε να φροντίσει για το τοκοφόρο των κατασχεθέντων ποσών. Επομένως η υπό κρίση διαφορά εμπίπτει και ως προς το δεύτερο ισχυρισμό στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 179 της

Συνθήκης και των άρθρων 90 και 91 του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως, άρα ο ενάγων όφειλε να τηρήσει τις διαδικαστικές προϋποθέσεις που θέτουν αυτά τα άρθρα.

13 Όπως προαναφέρθηκε, ο ενάγων ζήτησε από την Επιτροπή, με υπόμνημα της 23ης Νοεμβρίου 1983, να φροντίσει ώστε να καταστούν τοκοφόρα τα κατασχεθέντα ποσά προτείνοντάς της « να καταθέσει τα χρήματα με προθεσμία ενός έτους, ενδεχομένως σε τραπεζικό λογαριασμό που θα ανοίξει η ίδια η Επιτροπή. » Η Επιτροπή δεν απάντησε σ' αυτή την αίτηση. Είναι φανερό ότι με την παρέλευση της προθεσμίας που προβλέπει το άρθρο 90, παράγραφος 1, του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως η παράλειψη απαντήσεως εκ μέρους της Επιτροπής ισοδυναμούσε με σιωπηρή απορριπτική απόφαση, την οποία ο ενάγων δεν προσέβαλε με ένσταση κατά την έννοια του άρθρου 90, παράγραφος 2, του κανονισμού.

14 Άρα η αγωγή είναι απαράδεκτη και ως προς το δεύτερο ισχυρισμό.

Επί της ουσίας

15 Όσον αφορά την ουσία της αγωγής, απομένει να εξεταστεί ο τρίτος ισχυρισμός, με τον οποίο ο προσφεύγων προβάλλει αδικαιολόγητο πλουτισμό της Επιτροπής. Αρκεί να σημειωθεί σχετικώς, χωρίς να χρειάζεται να εξεταστεί το ζήτημα αν η αγωγή μπορεί να στηριχθεί σ' αυτό τον ισχυρισμό, ότι ο ενάγων δεν προσκόμισε κανένα στοιχείο βάσει του οποίου το Δικαστήριο θα μπορούσε να εκτιμήσει αν υπάρχει αδικαιολόγητος πλουτισμός.

16 Επομένως η αγωγή είναι απορριπτέα στο σύνολό της.

Επί των δικαστικών εξόδων

17 Σύμφωνα με το άρθρο 69, παράγραφος 2, του κανονισμού διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα. Σύμφωνα όμως με το άρθρο 70 του κανονισμού, προκειμένου περί προσφυγών υπαλλήλων των Κοινοτήτων, τα όργανα φέρουν τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν.

Για τους λόγους αυτούς

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο τμήμα)

αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την αγωγή.

2) Κάθε διάδικος φέρει τα δικαστικά του έξοδα.

Moitinho de Almeida Everling Galmot

Δημοσιεύτηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 7 Οκτωβρίου 1987.

Ο γραμματέας

P. Heim

Ο πρόεδρος του τρίτου τμήματος

J. C. Moitinho de Almeida